

nosť v smysle § 82 tr. z., že obžalovaný mylne vykladal administratívne predpisy a v dobrej viere vybral odmeny.

Obžalovaný priznal sa k tomu, že vedel, že nesmel žiadať odmenu za prehliadky mrtvol — ktorý úkon patril k jeho služebným povinnostiam ako obvodného lekára, za ktorý — ako to vrchný súd správne vyvodil — podľa platných predpisov nebol oprávnený žiadať odmenu od strán. pred uplynutím 48 hodinovej pohrebnej lehoty môže obvodný lekár povoliť pohreb len z dôvodov verejnozdravotníckych, z čoho je zrejmé a aj obžalovaný musel to vedieť, že aj toto povolenie patrí ku služebným povinnostiam obvodného lekára a ani za tento úradný úkon nepatrí mu zvláštna odmena. Nakoľko teda obžalovaný vedel, že za prehliadky mrtvol nemá nárok na odmenu od strán, musel vedieť, že nemá nárok na odmenu ani za povolenie skoršieho pohrebu, ktorý úkon patrí ku prehliadke mrtvol. Túto vedomosť obžalovaného by nevylučovala ani okolnosť, keby iný úradný lekár bol pred ním tvrdil, že za povolenie skoršieho pohrebu patrí mu odmena od strán. Ponevác obžalovaný úskočne využítkoval nezbežnosť sedliackych ľudí, zo zisťnosti žiadal od nich odmeny za svoje úradné úkony, ačkoľvek vedel, že mu odmeny nepatria, a tieto boly mu zaplatené len preto, lebo poškodení, súc úradnou osobou v obore jej pôsobnosti uvedení v omyl, verili obžalovanému a platili odmeny bez zaviazanosti, mysliac, že sú povinní platiť, a takýmto spôsobom utrpeli škodu, alebo v tých prípadoch, v ktorých poškodení neplatili, smeroval úmysel obžalovaného k podvodnému uvedeniu v omyl a k poškodeniu urazených, totiž k zaplateniu žiadaných odmien nedošlo tu len pre príčinu mimo obžalovaného ležiacu, zakladá čin obžalovaného skutkovú podstatu zločinu podvodu podľa § 50 tr. nov. a § 381, č. 2 tr. z., prípadne jeho pokusu. Nemýlil sa teda vrchný súd ani čo do otázky viny, ani čo do kvalifikácie činu vo smere sťažovateľmi vytýkanom.

Napokon sa poznamenáva, že vrchný súd mylne kvalifikoval trestné činy obžalovaného ako pokračujúci zločin, lebo ide tu o trestné činy, spáchané v podstate síce rovnakým spôsobom, avšak na škodu rôznych poškodených, takže maly byť správne kvalifikované ako samostatné trestné činy, ktoré sú v pomere v § 96 tr. z. označenom. Ponevác však rozsudok vrchného súdu nebol vo výroku o kvalifikácii napadnutý verejným žalobcom, preto najvyšší súd v tomto smere v neprospech obžalovaného nemohol urobiť opatrenie.

Čís. 5655.

Obecní strážník, pokud vykonává dozor nad vězni v obecní věznici, je veřejným úředníkem ve smyslu § 461 tr. zák.

Využije-li tohoto svého postavení k tomu, aby uvězněná žena strpěla jeho pohlavní styky s ní, dopouští se přečinu zneužití úřední moci podle § 475 tr. zák., nikoli pouhého přestupku útisku podle § 1 zákona čís. 309/1921 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 2. července 1936, Zm IV 253/36.)

A. P-ová si odpykávala v obecní věznici v Ch. trest. Obžalovaný J. V., přísežný obecní strážník, jemuž byl svěřen dozor nad vězni, zavedl uvězněnou A. P-ovou dvakrát v noci z cely na strážnici, povalil ji na postel a vykonal na ní soulož. A. P-ová se mu příliš nebránila, ježto věděla, že by se nedovolala pomoci — byla s obžalovaným v budově sama — a též proto, že obžalovaný byl dozorcem, jemuž byla podrobena. Obžalovaný nepoužil vůči ní žádného většího násilí, nebil ji, ani jí nevyhrožoval, jen v prvním případě jí zakryl ústa, aby nemohla křičeti. Soud první stolice uznal obžalovaného vinným dvojnásobným zločinem násilného smilstva podle § 232, odst. 2, § 235, odst. 2 tr. zák. v úvaze, že obžalovaný užil vyliceným způsobem takového stavu A. P-ové, v němž nemohla projevit svou vůli a bránit se, k tomu, aby s ním mimo manželství pohlavně obcovala. Odvolací soud však kvalifikoval trestný čin obžalovaného jako dvojnásobný přečin zneužití úřední moci podle § 475 tr. zák.

Nejvyšší soud zmateční stížnosti obžalovaného zčásti odmítl, zčásti ji zamítl.

Z d ů v o d ů:

Důvod zmatečnosti podle § 385, č. 1 a) tr. ř. uplatňuje stěžovatel námitkou, že skutková podstata přečinu podle § 475 tr. z. není dána proto, že subjektem tohoto trestného činu může býti jen takový veřejný úředník, který je následkem své úřední moci oprávněn použití v určitém směru donucení, a jen pokud se týká toho donucení, které patří do jeho oboru působnosti. Takovým úředníkem nebyl obžalovaný, který jako obecní strážník neměl žádného disposičního práva nad poškozenou a neprováděl proti ní žádný úřední výkon. Proto má stěžovatel za to, že by jeho trestný čin mohl býti kvalifikován jen jako přečin vydírání nebo přestupek útisku. Z toho je zřejmo, že stěžovatel má na mysli důvod zmatečnosti podle § 385, č. 1 b) tr. ř. Zmateční stížnost však není v tomto bodě odůvodněna. Skutková podstata přečinu vydírání podle § 350 tr. z. nepřichází již proto v úvahu, že se k jejímu naplnění vyžaduje jednání směřující k opatření majetkového prospěchu, ať již pro pachatele samého nebo pro někoho jiného. Takový účel však jednání obžalovaného nemělo.

Avšak ani ve druhém směru — že by šlo o pouhý přestupek útisku podle § 1 zák. č. 309/1921 Sb. z. a n. — nelze stěžovateli přisvědčiti. Obžalovaný byl jako obecní strážník pověřen dozorem nad věznicí města Ch. a tím i dohledem nad vězni v této obecní věznici uvězněnými. Je bezpochybné, že zřízení a udržování obecní věznice a dozor nad osobami v ní uvězněnými je vrchnostenským úkolem obce, který obec provádí zařízeními a orgány k tomu zvlášť určenými. Byl proto i obžalovaný podle své služby povinný vykonávat vrchnostenské úkoly obce a byl tedy veřejným úředníkem ve smyslu § 461 tr. z. Jeho povinností jako dozorce vězňů bylo nejen dbáti toho, aby ohledně uvězněných osob byly dodrženy všechny zákonné předpisy, tedy zejména aby trest byl řádně vykonáván a aby se uvězněné osoby podrobily vězeňskému řádu, ale i toho, aby výkon trestu nebyl ničím rušen a aby bylo zabráněno

každému nepřislušnému zásahu do výkonu trestu, a tedy také, aby uvězněné osoby byly chráněny proti každému nepřípustnému jednání osob cizích. Stěžovatel snad nepochybuje o tom, že bylo jeho povinností, aby zabránil každému pohlavnímu styku uvězněné poškozené s kýmkoliv. Příslušela tedy obžalovanému z důvodu jeho úředního postavení moc nad osobou poškozené. Zneužil-li však této své úřední moci k tomu, aby se sám mohl stýkati pohlavně s uvězněnou poškozenou, zneužil své úřední moci k tomu, aby poškozenou proti právu přinutil, aby tyto pohlavní styky trpěla. Vykazuje tedy jeho čin, za vinu mu kladený, všechny náležitosti skutkové podstaty přečinu podle § 475 tr. z. a správně byl proto vzhledem k ustanovení § 95 tr. z. jeho čin podřazen pod toto ustanovení trestního zákona a nikoliv pod ustanovení pouhého přestupku útisku podle § 1 zák. č. 309/1921 Sb. z. a n.

Čís. 5656.

Stíhání trestných činů bezpečnostními úřady a nestranný výkon služby bezpečnostních orgánů jsou eminentním zájmem státu a jeho občanstva.

Dotýká se proto důležitého veřejného zájmu po rozumu § 2, odst. 2 zákona č. 178/1924 Sb. z. a n., hleděl-li obžalovaný uplatiti četníky, aby proti své povinnosti služební nečinili na něho udání pro podezření z trestného činu.

(Rozh. ze dne 3. července 1936, Zm I 354/36.)

Rozsudkem krajského soudu v Plzni ze dne 11. února 1936 byl stěžovatel uznán vinným kromě přečinu rušení obecného míru podle § 14, č. 1 a 3 zákona na ochr. rep. i přestupkem úplatkářství podle § 2, odst. 2 zákona č. 178/1924 Sb. z. a n. přes to, že nalézací soud v důvodech svého rozsudku uvedl, že při podplácení četníků šlo jen o nepatrný prospěch a že žádaným opominutím četnictva nebyl by býval dotčen důležitý veřejný zájem.

Nejvyšší soud zamítl zmatečnou stížnost obžalovaného, která mimo jiné uplatňovala důvod zmatečnosti podle § 281, č. 9a) tr. ř. námitkou, že podle toho, co uvedl nalézací soud ve svém rozsudku, není dána skutková podstata přestupku úplatkářství ani po objektivní stránce.

Z d ů v o d ů:

Ke skutkové podstatě přestupku podle § 2, odst. 2 zák. č. 178/1924 Sb. z. a n. se vyžaduje, aby při nepatrném prospěchu byl činem nebo opominutím, uvedeným v odstavci 1 téhož zákonného předpisu, dotčen důležitý veřejný zájem. Není-li tu zmíněného zájmu, není jednání uvedené v odstavci 1. trestné, šlo-li jen o prospěch nepatrný. Rozsudek vyslovuje, že šlo jen o nepatrný prospěch a že opominutím nebyl by býval dotčen důležitý veřejný zájem. Tento poslední názor je zřejmě právně mylný.